

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

УДК 330.322.14

DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/18.14>**Ватаманюк-Зелінська У.З.**

доктор економічних наук,
професор кафедри фінансового менеджменту
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4971-5763>

Жовтяк К.В.

магістр
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7190-0650>

Вацяк Д.І.

магістр
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8551-2579>

ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ФОНДУ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ У СФЕРІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

Статтю присвячено дослідженню практики функціонування Державного фонду регіонального розвитку. Обґрунтовано Державну стратегію регіонального розвитку України на період 2021–2027 рр. та ресурси для фінансової підтримки її реалізації. Узагальнено законодавчі принципи функціонування Державного фонду регіонального розвитку в Бюджетному кодексі України. Здійснено аналіз обсягів фінансових ресурсів Фонду регіонального розвитку в Україні на 2015–2020 рр. Установлено, що з кожним роком обсяг Фонду збільшується, але не досягає своєї нормативної величини, тобто 1% від обсягу загального фонду державного бюджету України. Розглянуто тенденції та динаміку фактичного використання коштів Державного фонду регіонального розвитку під час фінансування інвестиційних проєктів за період 2015–2020 рр. Висвітлено недоліки у функціонуванні Державного фонду регіонального розвитку, які зменшують ефективність реалізації регіональної політики в Україні. Запропоновано практичні шляхи та напрями вдосконалення діяльності Державного фонду регіонального розвитку в Україні у сфері реалізації інвестиційних проєктів.

Ключові слова: регіональний розвиток, стратегія, фонд, регіональна політика, територіальні громади, інвестиційні проєкти.

Постановка проблеми. Успішний розвиток країни неможливий без постійного поліпшення соціально-економічного стану кожного з її регіонів, адже якість життя населення передусім залежить від можливостей, які йому може запропонувати конкретна територія: від інфраструктури, наявності робочих місць, рівня заробітної плати до доступу та якісних суспільних послуг. За таких умов надзвичайно актуальним залишається питання стимулювання розвитку регіонів, нарощення їхнього економічного потенціалу та посилення фінансової спроможності громад. Одним із інструментів впливу держави на розвиток територій є фонди регіонального розвитку, головне завдання яких – це акумулювання коштів для фінансування заходів державної регіональної політики. Так, із 2012 р. в Україні розпочав свою роботу Державний фонд регіонального розвитку.

Державний фонд регіонального розвитку в Україні є доволі динамічним механізмом. Він є джерелом фінансових ресурсів для багатьох інвестиційних програм і проєктів, що мають на меті поліпшення благоустрою регіонів, розбудову зручної інфраструктури та

інноваційний розвиток. Водночас процес формування та використання коштів фонду є доволі суперечливим і має низку недоліків, а отже, потребує перегляду та вдосконалення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі питання в контексті державного регулювання та ресурсного забезпечення регіонального розвитку розглядалися у працях вітчизняних науковців, серед яких: Н. Бойцун [1], Т. Безверхнюк [2], В. Геєць [3], Ю. Ганущак [4], Б. Данилишин [5], С. Лекарь, І. Луніна [6] та ін.

Проте у своїх дослідженнях науковці переважно приділяють увагу власне бюджетним та фіскальним аспектам наповнення місцевих бюджетів коштами, необхідними для фінансування видатків, пов'язаних із регіональним розвитком, поліпшенням якості надання бюджетних та адміністративних послуг, забезпеченням першочергових потреб мешканців територіальних громад. Питанню діяльності Фонду регіонального розвитку як інструменту реалізації державної регіональної політики в науковій літературі приділяється менше уваги, тому воно потребує подальшого дослідження.

Мета статті полягає в аналізі формування та напрямів використання коштів Державного фонду регіонального розвитку у сфері реалізації інвестиційних проектів.

Виклад основного матеріалу. Із 2015 р. в Україні діяла Стратегія регіонального розвитку, в якій було задекларовано конкретні дії та покрокові інструкції щодо соціально-економічного розвитку територій, а також розкрито подальші перспективи та можливості розвитку регіонів. У 2020 р. розпочала свою дію нова Стратегія, яка сформована до 2027 р.

Так, Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 рр. пропонує нові підходи до формування та реалізації державної регіональної політики. Також вона передбачає відмову від концепції стимулювання розвитку окремих галузей та підтримки депресивних територій і перехід до галузево-територіального підходу. Своєю чергою, це передбачає виокремлення певних типів територій та застосування до них особливих механізмів державної підтримки. За цієї умови фінансове забезпечення реалізації оперативних та стратегічних цілей регіонального розвитку може здійснюватися за рахунок різних джерел (рис. 1).

Одним із ключових інструментів впливу держави на розвиток конкретних територій є Державний фонд регіонального розвитку (ДФРР). Його використання як інструмента механізму регіональної політики є світовою тенденцією. У зарубіжній практиці фонди почали активно використовувати ще у 70-х роках ХХ ст., тоді як в Україні ДФРР було започатковано лише у 2012 р. [7, с. 420].

Як визначено ст. 24-1 Бюджетного кодексу України, Державний фонд регіонального розвитку є тим фінансовим інструментом, кошти якого спрямовуються на

виконання інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку (у тому числі проектів співробітництва територіальних громад), що мають на меті розвиток територій, розбудову інфраструктури, індустріальних та інноваційних парків і відповідають пріоритетам, визначеним у Державній стратегії регіонального розвитку [9]. Особливістю його використання є відхід від практики фінансування з державного бюджету переважно капітального та поточного ремонтів невзаємопов'язаних, маловартісних об'єктів бюджетної сфери і запровадження натомість фінансування проектів регіонального розвитку. Такі проекти відбираються на конкурсній основі відповідно до стратегій розвитку кожного регіону та планів заходів з їх реалізації; вони об'єднані єдиною метою з гарантією фінансування з державного бюджету та співфінансування з місцевих бюджетів, а також шляхом залучення коштів на засадах державно-приватного партнерства [10, с. 6–7].

Обсяг фінансового ресурсу Державного фонду регіонального розвитку до внесення змін у бюджетне законодавство був чітко визначений на рівні не менше 1% обсягу доходів загального фонду Державного бюджету України. А оновлення ст. 24-1 Бюджетного кодексу України (у 2020 р.) дало можливість затверджувати бюджетні призначення за коштами Фонду регіонального розвитку менші за 1% та, окрім того, затверджувати ці бюджетні призначення не лише за загальним, а й за спеціальним фондом бюджету держави [11, с. 13–14].

У 2015 р. було ухвалено нормативно-правову базу відбору та реалізації проектів і визначено порядок використання коштів із Державного фонду регіонального розвитку. Це створило суттєві передумови

Рисунок 1 – Джерела фінансового забезпечення реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 рр.

Джерело: сформовано за даними [8]

до щорічного зростання фінансового забезпечення проєктів коштом ДФРР. Проведений аналіз динаміки Фонду регіонального розвитку за 2015–2020 рр. (табл. 1) свідчить, що, незважаючи на позитивну тенденцію у збільшенні обсягів фінансування з даного фонду, у структурі видатків державного бюджету вони щороку затверджуються менші за граничні обсяги, визначені чинним законодавством (1%).

Так, у 2015 р. та 2016 р. обсяги ДФРР були затверджені в розмірі 2,9 млрд грн, що становило лише 0,59% та 0,50% доходів загального фонду держбюджету відповідно. У 2017 р. фінансування за рахунок фонду збільшилося на 20,7% порівняно з попереднім періодом. У 2018 р. обсяг ДФРР був затверджений значно більшим – 6 млрд грн, що становило 0,71% загального фонду держбюджету. Найвищі обсяги фінансових ресурсів Державного фонду регіонального розвитку протягом аналізованого періоду були у 2019 р. – 7,7 млрд грн, проте це також менше граничного 1%, передбаченого законодавством. Затверджені на 2020 р. обсяги ДФРР зменшилися на 36,4%. Така динаміка є свідченням того, що протягом 2015–2020 рр. встанов-

лені Бюджетним кодексом України граничні обсяги Державного фонду регіонального розвитку порушувалися і визначалися здебільшого виходячи з фінансових можливостей держави.

На основі аналізу фактичного використання коштів ДФРР порівняно із затвердженими для нього обсягами можна зробити висновок про ефективність та результативність даного інструменту регіонального розвитку. Так, за даними Міністерства розвитку громад та територій України, кошти ДФРР щороку не реалізуються повністю і, відповідно, певна їх частина повертається в державний бюджет. У 2015 р. з Фонду було освоєно лише 82,7% затвердженого обсягу. У 2018–2019 рр. було реалізовано коштів ДФРР у дещо більших обсягах – 95% та 96,1% відповідно. Проте за 2020 р. станом на серпень було використано лише 24,5% річного обсягу Державного фонду регіонального розвитку (рис. 2). За такої ситуації можна зробити висновок про недосконалість процедури підготовки та відбору проєктів, які претендують на фінансування за підтримки ДФРР.

Поряд зі щорічним зростанням обсягів фінансування Фонду регіонального розвитку кількість проєктів, що

Таблиця 1 – Динаміка обсягів Державного фонду регіонального розвитку в 2015–2020 рр.

Роки	Доходи загального фонду державного бюджету України, млрд грн	Обсяги Державного фонду регіонального розвитку, млрд грн	% ДФРР
2015	491,8	2,9	0,59
2016	575,6	2,9	0,50
2017	702,0	3,5	0,49
2018	842,8	6,0	0,71
2019	908,4	7,7	0,85
2020	858,7	4,9	0,57

Джерело: сформовано за даними [12; 13 с. 7]

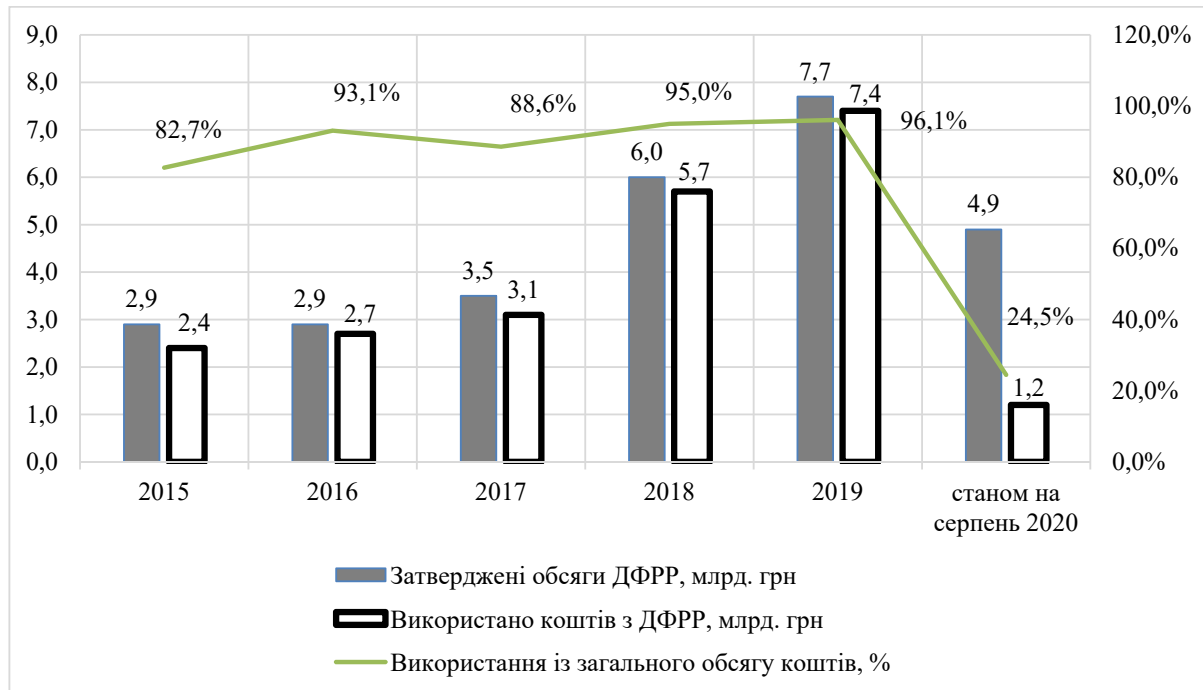

Рисунок 2 – Динаміка використання коштів Державного фонду регіонального розвитку за період 2015 р. – серпня 2020 р.

Джерело: сформовано за даними [13, с. 7]

реалізуються за рахунок його коштів, зменшується. До того ж значна частка проєктів, що проходять оцінку і приймаються до реалізації, залишається незавершеною або ж на тривалий період заморожується на етапі підготовки проєктної документації та тендерної процедури.

У 2015 р. було затверджено 876 проєктів розвитку регіонів, з яких завершено лише 532; у 2016 р. започатковано 810 проєктів, із них фактично завершено 502 (табл. 2). Зауважимо, що 69 проєктів, тобто 8,5% їх загальної кількості, було реалізовано в об'єднаних територіальних громадах. У 2017 р. затверджено менше – 803 проєкти, з яких повністю завершено 401 проєкт (50%), а у 2018 р. із 806 прийнятих на фінансування проєктів завершені були всі. Проте у 2019 р. із затвердженої кількості проєктів було виконано лише 55,9%, із них по 120 проєктах на загальну суму 988 млн грн були не завершені тендерні процедури. Серед проєктів, по яких тендерні процедури були завершені, роботи не розпочалися за 192 проєктами на суму 1,6 млрд грн. У 2020 р. вже було прийнято на реалізацію за кошти Фонду регіонального розвитку менше порівняно з попередніми періодами – 461 проєкт. Таке суттєве зниження їх кількості пояснюється невідповідністю поданих проєктів установленим вимогам, недосконалістю тендерних процедур, має місце й відсутність якісних пропозицій від самих регіонів [14, с. 14].

За даними Міністерства розвитку громад та територій можна проаналізувати розподіл усіх проєктів,

що реалізуються завдяки Державному фонду регіонального розвитку, за сферами соціально-економічного життя суспільства. Так, станом на травень 2021 р. зареєстровано 2 287 проєктів. Варто зазначити, що в даному реєстрі Мінрегіону внесені проєкти за різними статусами: деякі з них уже на етапі реалізації, інші – лише на стадії оцінки чи опрацювання заявки. Найбільша кількість проєктів за кошти Фонду регіонального розвитку реалізується у сфері освіти – 30,7% від їх загальної кількості (табл. 3). Зазвичай такі проєкти передбачають не лише будівництво, реконструкцію та ремонти навчальних закладів, а й відкриття в громадах спеціалізованих навчальних центрів чи закладів інклюзивної освіти. Також лідерські позиції з упровадження та реалізації проєктів регіонального розвитку займають сфери охорони здоров'я, спорту, водовідведення та водопостачання, енергозабезпечення. Таким чином, можна констатувати факт, що здебільшого за кошти ДФРР фінансуються ті сфери інфраструктури, які сьогодні є найбільш актуальними, в яких помітно відчувається недостатність фінансових ресурсів та спостерігається наявність проблем. Позитивним є той аспект, що кошти фонду спрямовуються також у сфери інновацій, соціального підприємництва та індустріального розвитку. Незважаючи на малочисельність проєктів, уважаємо, що ці сфери також потребують особливої підтримки держави і важливі для прогресивного та успішного розвитку національної економіки (табл. 3).

Таблиця 2 – Кількість проєктів, що фінансуються ДФРР, за період 2015–2020 рр.

Роки	Кількість проєктів	Кількість завершених проєктів	% завершених від загальної кількості проєктів
2015	876	532	60,7
2016	810	502	61,9
2017	803	401	50,0
2018	806	806	100,0
2019	707	395	55,9
2020	461	Дані відсутні	–

Джерело: сформовано автором за даними [13, с.7; 15]

Таблиця 3 – Розподіл проєктів, що реалізуються за кошти Державного фонду регіонального розвитку, за сферами

Сфера реалізації	Кількість проєктів	Питома вага, %
Благоустрій територій	49	2,1
Водовідведення та водопостачання	274	12,0
Громадська безпека та правопорядок	20	0,9
Енергозабезпечення та енергоефективність	183	8,0
Індустріальні та інноваційні парки	20	0,9
Дорожньо-транспортна інфраструктура	108	4,7
Сільськогосподарська діяльність	16	0,7
Соціальне підприємництво та економічна діяльність	29	1,3
Туризм	63	2,8
Соціальний захист	25	1,1
Охорона здоров'я	207	9,0
Охорона природи	18	0,8
Дошкільна, середня, вища та професійно-технічна освіта	702	30,7
Фізична культура та спорт	296	12,9
Культура	162	7,1
Інше	115	5,0

Джерело: сформовано за даними [16]

Відповідно до виявлених недоліків під час формування, затвердження і реалізації проєктів поступово змінювалися і нормативно-правові засади функціонування Державного фонду регіонального розвитку. Зокрема, Міністерством розвитку громад та територій було визначено мінімальну кошторисну вартість проєкту (5 млн грн для будівництва та 1 млн грн для інших категорій), що дає змогу реалізовувати більш масштабні і точкові проєкти регіонального розвитку, які комплексно вирішують питання розвитку територій [17]. Водночас низка недоліків організаційного та економічного характеру у функціонуванні Фонду регіонального розвитку досі не дає йому змоги відігравати значущу роль як одного з інструментів вирішення проблем розвитку громад. Серед основних недоліків функціонування ДФРР слід виокремити такі:

1. Неможливість повноцінного планування обсягу коштів ДФРР у зв'язку зі скасуванням залежності від обсягу загального фонду державного бюджету України.
2. Стабільне переважання проєктів соціального спрямування над проєктами, що створюють інвестиційну основу для подальшого розвитку економіки регіонів.
3. Недосконалість процедур планування і виділення коштів на реалізацію проєктів із ДФРР.
4. Недосконалість процесу оцінювання та проведення попереднього конкурсу інвестиційних програм і проєктів, недотримання умов їх відбору та термінів подання на розгляд Міністерству розвитку громад та територій.
5. Посилення адміністративних важелів та політичного впливу на відбір проєктів, відсутність консультацій із жителями громад стосовно реальних та найбільш актуальних проблем регіонів [13, с. 4–6].

Висновки. Заснування Державного фонду регіонального розвитку в Україні є суттєвим кроком на шляху впровадження та поглиблення європейських

практик фінансування соціально-економічного розвитку регіонів. Водночас функціонування ДФРР має низку недоліків, що перешкоджають його перетворенню на потужний та дієвий інструмент удосконалення і реалізації державної регіональної політики.

Для подолання недоліків та досягнення цілей Державної стратегії регіонального розвитку необхідно переглянути та вдосконалити окремі аспекти функціонування Державного фонду регіонального розвитку, зокрема:

1. Запровадити більш ґрунтовні та виважені критерії розподілу коштів Державного фонду регіонального розвитку між регіонами, базуючись не лише на чисельності населення та показнику ВВП на одну особу. Слід урахувати ширше коло соціально-економічних показників розвитку регіону (до прикладу, рівень безробіття, обсяг доходів місцевого бюджету на одного жителя, обсяги залучених інвестицій, кількість інфраструктурних об'єктів тощо).
2. Побудувати чітку систему відбору якісних проєктів, що пропонуються для фінансування за підтримки ДФРР, орієнтуючись не лише на їх мінімальну кошторисну вартість, а й детально вивчаючи якісні характеристики проєктів та їх відповідність стратегічним цілям державної регіональної політики.
3. Оптимізувати розподіл проєктів за сферами соціально-економічного розвитку регіонів, зокрема на розвиток підприємництва, формування сприятливого бізнес-середовища, створення робочих місць та підвищення економічного потенціалу регіонів загалом (упровадження інновацій, індустриальні парки, підтримка аграрного сектору тощо).
4. Відновлення граничного нормативного показника обсягу Державного фонду регіонального розвитку у держбюджеті на наступний рік із метою забезпечення можливості його прогнозування та визначеності.

Список використаних джерел:

1. Бойцун Н.С. Проблеми трансформації економіки України : збірник наукових праць / відп. ред. Н.С. Бойцун. Дніпропетровськ : ДДУ, 1999. 212 с.
2. Безверхнюк Т.М. Ресурсне забезпечення регіонального управління: теоретико-методологічні засади : монографія. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2009. 320 с.
3. Геєць В.М., Александрова В.П. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку : монографія. Київ : Фенікс, 2003. С. 961–986.
4. Ганущак Ю. Реформа територіальної організації влади / Швейцарсько-український проєкт «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». Київ : Софія-А, 2013. 160 с.
5. Данилишин Б.М., Невелєв О.М. Сталий розвиток регіону: Стратегічні напрями та механізми. Київ : НДІСЕП, 2001. 95 с.
6. Луніна І.О. Бюджетна децентралізація: цілі та напрями реформ. *Економіка України*. 2014. № 11(636). С. 61–75.
7. Трещов М.М. Фонди регіонального розвитку: європейський досвід та необхідність його впровадження в Україні. *Ефективність державного управління*. 2014. Вип. 39. С. 420–426. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2014_39_53.
8. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695. *Урядовий портал*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/uploads/public/5f3/40c/c1e/5f340cc1e0f9e216385973.doc>.
9. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 50–51. Ст. 572. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/conv#n507>.
10. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів Державного фонду регіонального розвитку : Рішення Рахункової палати від 26.03.2019 № 7-1. URL: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/7-1_2019/Zvit_7-1_2019.pdf.
11. Кашевський В., Ігнатенко О. Підготовка проєктів до Державного фонду регіонального розвитку : практичний посібник. Київ, 2020. С. 42. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/709/Practychny-Posibnyk-DFRR.pdf>.
12. Державна казначейська служба України : офіц. сайт. URL: <https://www.treasury.gov.ua>.
13. Шевченко О.В., Бахур Н.В. Удосконалення функціонування Державного фонду регіонального розвитку : аналітична записка. 2020. С. 7. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-09/dfrr.pdf>.
14. Софій О. Державний фонд регіонального розвитку: механізми процедури підготовки та відбору проєктів регіонального розвитку : практичний посібник. Львів, 2016. 53 с. URL: <http://dialog.lviv.ua/wp-content/uploads/2016/07/DFRR-web.pdf>.

15. Звіт про огляд видатків бюджету у сфері регіонального розвитку в частині реалізації програм і проєктів регіонального розвитку за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку / Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/ZVIT-pro-oglyad-vidatkiv-byudzhetu.pdf>.
16. Міністерство розвитку громад та територій України: бюджетна програма «Державний фонд регіонального розвитку»: офіц. сайт. URL: <https://new.dfr.minregion.gov.ua>.
17. Деякі питання державного фонду регіонального розвитку: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 196. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/196-2015-%D0%BF#Text>.

References:

- Boitsun N.E. (1999) *Problemy transformatsii ekonomiky Ukrainy* [Problems of transformation of economy of Ukraine] Dnipropetrovsk: Dnipropetrovsk State University, P. 212.
- Bezverkhniuk T.M. (2009) *Resursne zabezpechennia rehionalnoho upravlinnia: teoretyko-metodolohichni zasady: monohrafiia* [Resource provision of regional management: theoretical and methodological principles]. Odessa: ORIDU NADU. P. 320.
- Heiets V.M. (2003) *Ekonomika Ukrainy: stratehiia i polityka dovrostrokovoho rozvytku* [Ukrainian economy: long-term development strategy and policy]. Kyiv: In-t ekonomichnoho prohozuvannia Feniks. (in Ukrainian)
- Hanushchak Yu. (2003) *Reforma terytorialnoi orhanizatsii vlady* [Reform of the territorial organization of power]. Swiss-Ukrainian project "Support to Decentralization in Ukraine – DESPRO", TOV «Sofii-A», Kyiv, Ukraine, P. 160.
- Danylyshyn B.M. (2001) *Stalyi rozvytok rehionu: stratehichni napriamy i mekhanizmy* [Sustainable development of the region: strategic directions and mechanisms]. Kyiv, Ukraine, P. 95.
- Lunina I.O. (2014) Biudzhethna detsentralizatsiia: tsili ta napriamy reform [Budget decentralization: goals and directions of reforms]. *Ekonomika Ukrainy*, vol. 11 (636), pp. 61–75.
- Treshchov M.M. (2014) Fondy rehionalnoho rozvytku: yevropeyskyi dosvid ta neobkhdnist yoho vprovadzhennia v Ukraini [Funds of regional development: European experience and necessity of its implementation in Ukraine]. *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia (electronic journal)*, no. 39, pp. 420–426. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2014_39_53 (accessed 01 June 2021).
- Kabinet Ministriv Ukrainy. Pro zatverdzhennia Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na 2021–2027 roky [On approval of the State Strategy for Regional Development for 2021–2027]. Available at: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/uploads/public/5f3/40c/c1e/5f340cc1e0f9e216385973.doc> (accessed 01 June 2021).
- Biudzhetni kodeks Ukrainy [Budget Code of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 08.07.2010 r. № 2456-VI. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2010. № 50–51. P. 572. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/conv#n507> (accessed 01 June 2021).
- Zvit pro rezultaty audytu efektyvnosti vykorystannia koshtiv derzhavnoho fondu rehionalnoho rozvytku [Report on the Results of the Audit of the Efficiency of use of Funds of the State Regional Development Fund]. Kyiv, 2019. Available at: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/7-1_2019/Zvit_7-1_2019.pdf (accessed 01 June 2021).
- Kashevskyi V., Ihnatenko O. (2020) Pidhotovka proiektiv do derzhavnoho fondu rehionalnoho rozvytku [Preparation of projects for the state fund of regional development]. Kyiv, Ukraine, p. 42. Available at: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/709/Practychny-Posibnyk-DFRR.pdf> (accessed 02 June 2021).
- Derzhavna kaznacheiska sluzhba Ukrainy [The State Treasury Service of Ukraine]. Available at: <https://www.treasury.gov.ua> (accessed 02 June 2021).
- Shevchenko, O.V. and Bakhur, N.V. (2020) *Udoskonalennia funktsionuvannia Derzhavnoho fondu rehionalnoho rozvytku* [Improving the functioning of the State Fund for Regional Development]. Analytical note, Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen, p. 7. Available at: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-09/dfr.pdf> (accessed 02 June 2021).
- Cofii O. (2016) *Derzhavnyi fond rehionalnoho rozvytku: mekhanizm / protsedury pidhotovky ta vidboru proiektiv rehionalnoho rozvytku* [State Fund for Regional Development: Mechanism / procedures for preparation and selection of regional development projects]. Lviv, Ukraine, p. 53. Available at: <http://dialog.lviv.ua/wp-content/uploads/2016/07/DFRR-web.pdf> (accessed 02 June 2021).
- Ministerstvo rozvytku hromad ta terytorii Ukrainy. Zvit pro ohliad vydatkiv biudzhetu u sferi rehionalnoho rozvytku v chastyini realizatsii prohram i proiektiv rehionalnoho rozvytku za rakhunok koshtiv derzhavnoho fondu rehionalnoho rozvytku [Report on the review of budget expenditures in the field of regional development in terms of implementation of regional development programs and projects at the expense of the state fund for regional development]. Available at: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/ZVIT-pro-oglyad-vidatkiv-byudzhetu.pdf> (accessed 02 June 2021).
- Ministerstvo rozvytku hromad ta terytorii Ukrainy: biudzhethna prohrama «Derzhavnyi fond rehionalnoho rozvytku» [Budget program "State Fund for Regional Development"]. Available at: <https://new.dfr.minregion.gov.ua/> (accessed 02 June 2021).
- Kabinet Ministriv Ukrainy. (2015). Postanova «Pro deaki pytannia derzhavnoho fondu rehionalnoho rozvytku» vid 18 bereznia 2015 r № 196 [Some issues of the state fund of regional development]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/196-2015-%D0%BF#Text> (in Ukrainian). (accessed 02 June 2021).

Vatamanyuk-Zelinska Uliana, Zhovtiak Kateryna, Vatsiak Diana
Ivan Franko National University of Lviv

ASSESSMENT OF THE STATE FUND FOR REGIONAL DEVELOPMENT IN THE FIELD OF INVESTMENT PROJECTS

The article is devoted to the study of the functioning of the State Fund of Regional Development in the field of investment projects in Ukraine. The State Fund for Regional Development is one of the tools for influence on successful development of territorial communities. The nature of this fund is to accumulate financial resources for financing of different tasks and projects of state regional policy. The topic of researching on specifics of the accumulation and using of Fund of Regional Development in Ukraine is quite actual today. The State Strategy for Regional Development for

2021–2027 years was substantiated in article and resources of financial support for the implementation of this strategy were described. The legislative principles concerning the State Fund for Regional Development in the Budget Code of Ukraine were generalized. Analysis of the volumes of Fund for Regional Development during 2015–2020 in Ukraine was prepared. It was established that every year the volume of the Fund increases, but does not reach the normative amount like a 1% of the general fund in state budget. The tendencies of actual using of the Fund was considered. During the analyzed period, these funds were not fully used and were returned to the state budget. This dynamic means that a lot of projects that can be funded from the Fund for Regional Development do not meet the requirements and the selection procedure is somewhat imperfect. The dynamic of the number of projects implemented at the expense of the State Fund for Regional Development during 2015–2020 was considered. The main areas of socio-economic life of society, in the direction of which most of the resources from the State Fund for Regional Development spends, were generalized in article, such as: education, health, sports, infrastructure, energy saving and culture. The disadvantages in the functioning of the State Fond for Regional Development which reduce the effective implementation of regional policy in the state are highlighted. As a conclusion, in article the practical ways and directions of improving the State Fund for Regional Development in Ukraine were proposed.

Key words: State Fund for Regional Development, regional development strategy, regional policy, territorial communities, development projects.

JEL classification: G23, G28, P25, R58
